

[Bu gn mam Kazm\(\)-n hadt gndr](#)

rcb, ilrin 7-ci imam Musa Kazm()-n hadtinin ildnm gn il laqdar Kazmeyn hrind, o hzrtin 25 .mqbrsini zk qa kimi dvry alblar

.AranNews- Rcb aynn 25-i mam Musa Kazim()-n hadti gndr

O Hzrtin ad Musa ,lqbi Kazim anas Hmid adl ox fziltli bir qadn, atas is altnc mam Hzrt Sadiq (leyhisslam) olmudur. mam Kazim (leyhisslam) hicrtin yz iyirmi skkizinci ilind (Mdinnin yaxn kndlrdn biri olan) bva adl bir yerd dnyaya glmi hicrtin yz sksn nc (baqa bir versiyaya gr is yz sksn altnc) ilind hid .olmudur

mam Kazim leyhisslamn masiri olmu xliflr

Hicrtin yz qrx skkizinci ilind mam Sadiq (leyhisslam) hid olduqdan sonra mam Kazim leyhisslamn mamlq dvr balamdr. O Hzrt mam olduu bu otuz be (ya da :otuz skkiz) il rzind aada adlar kilm xiiflr onun masiri olmudur

;)Mnsur Dvaniqi (137-158 h.q

;)Mhmmad - Mhdi ad il tannm (158-169

; (Musa - Hadi ad il tannm (169-170

.)Harun r-Rid (170-193

mam Sadiq (leyhisslam) hid olan zaman Mnsur Dvaniqi z hakimiyytinin qdrtli dvrn yaayrd. Mnsur el bir xsiyyt idi ki, z hakimiyyt dayaqlarn mhkmldirmkdnd tr saysz-hesabsz insanlar qtl yetirirdi. O,bu id tkc ilri deyil,elc d, onunla mxalif olan snni mzhbinin fqi v digr byk xsiyytlrin ar zablar verirdi. Bel ki,bu Hnifni (Abdullahn olu v raqda Abbasilr qiyamnn mxalifrinin bas olan) brahimi himay .edrk onun (Mnsurun) leyhin ftva verdiyin gr allaq vurduraraq hbs etdirmidi

mam Kazim (leyhisslam) atasnn vfatndan sonra iyirmi yanda slam hkumtinin (btn xilaft razisinin) xlifi saylan bel bir zalm hakiml zlmdi. Mnsur (Mdin hakimi olan) Mhmmad ibn Sleymandan mam Sadiq leyhisslamn hadt xbrini eitdikdn sonra ona bir mktub yazb bildirdi ki, gr Cfr ibn Mhmmad (mam Sadiq (leyhisslam)) z yerin bir nfr caniin tyib edibs, onu artdr v boynunu vur! ox kmdi ki, Mdin hakimi Badada (Mnsura) aadak mzmunda bir mktub yazd: "Cfr ibn Mhmmad rsmi kild yazm vsiyytnamsind be nfri z caniini tyin etmidir. O be nfr :bunlardr

; Dvrn xlifi Mnsur Dvaniqi

; Mdin hakimi v mktubu yazann z) Mhmmad ibn Sleyman)

; (Abdullah ibn Cfr ibn Mhmmad (mam Kazim leyhisslamn byk qarda

)) Musa ibn Cfr (mam Kazim (leyhisslam

";)Hmid (mam Sadiq leyhisslamn hyat yolda

Mdin hakimi bunlar yazdqdan sonra qeyd etmidi ki, bunlardan hansn arb ?boynunu vurdurum

Vziyytin bel alnacan gmanna bel gtirmyn Mnsur hddn artq brk qzblnib deyir ki,
!bunlar ldrmk olmaz
mam Sadiq leyhisslamn bu vsiyytnamsi tamamil siyasi bir hrkt idi. nki mam
Sadiq (leyhisslam) zndn sonrak mam v z caniinini qabaqcadan tantdrmd. lakin
Mnsurun bu cr thlkli planlarndan xbrdar olduu n yeddinci mamm cann qorumaq
.mqsdil vsiyytini bu kild yazmd

Mnsur ldkdn sonra onun Mhdi ad il tannm olu Mhmmid hakimiyyt bana glir.
Mhdi ilk xliflik alarnda camaatn gur alqlar il zldi. nki o hakmiyyt gldiyi ilk vaxtda
"Yal ba"da camaat qarsnda mumi fv etm (amnistiya) qrar xarb btn siyasi
mhbuslar (istr Bni-Haimdn olsun istrs d qeyri Bni-Haimdn) azad edrk camaatn
zab-ziytin v qrnna son qoydu. Hminin, atas Mnsurun camaatdan msadir etdiyi
mlak z sahiblrin qaytard v beytl-maldan olan glirin ksriyytini camaat arasnda
.bldr

Grkmli tarixi Msudinin yazdna sasn, Mnsurun camaatdan zorla toplad mlakn
dyri alt yz milyon dirhm v on drd milyon dinar idi. Bu mbl Mnsurun xlif olduu
mddtd yd torpaq vergisi v knndlirldn ald vergidn lav idi. Ylan bu mlak Mnsurun
mrin sasn, "mzlumlarn beytl-mal" ad il xsusi yerd saxlanldndan v hr mlakn stnd
onun sahibinin ad yazldndan Mhdi onlarn hamsn ayrb z sahiblrin ya da onlarn
varislrin qaytard. Onun bel bir addm atmasndan mqsd hakimiyyt bana glrkn
hakimlr qar etirazlarn qarsn alb nisbi sakitlik yaratsn. Bir szl, bu azadlq, mniyyt
v iqtisadi rifah cmiyytdki mxltif dstlrin razlha sbb olaraq ictimai v iqtisadi
.hyatda yeni bir mrhl ar

Mhdinin rftar atas Mnsurdan mxltif chtlr gr frqlnirdi. Ancaq onlarn hr ikisinin
mtrk bir chti var idi ki, o da hr ikisinin lvilr (li leyhisslamn nslindn olanlara) qar
hddn artq tzyiq gstrmsi idi. Mhdi d Mnsur kimi Bni-Haim qar olunan tzyiqlrd
lindn glni sirgmir htta bzi vaxtlar onlar Mnsurdan da ox tzyiqlr mruz qoyurdu. li
leyhisslamn vladlarn hr an z hkumti n thlk hesab edn Mhdi onlarn bal il olan hr
.hans bir etirazn qarsn almaa lrd

Hicrtin yz altm doqquzuncu ili slam tarixi n qeyri-sabit v qmli bir il olmudur. nki
hmin il Mhdi Abbasinin lmndn sonra onun kefcil v mrur olu Hadi Abbasi
hakimiyyt glir. Onun hakimiyyt dvr slam cmiyyti n baha baa gln ac hadislr dvr
.olmudur

O hakimiyyt gldiyi ilk alardan Bni-Haimdn olanlar ciddi tzyiqlr mruz qoyub atas
Mhdinin dvrndn onlar n beytl-maldan ayrlm hququ ksdi. Hminin, onlar tqib edrk
onlarda brk qorxu yaratm v mr vermedi ki, onlar harada tutsalar, Badada
gnrsinlr. Bu thdidlr mam Kazim () soyuqqanl yanasa Peynbr ailsi v o Hzrtin
trfdarlar ox qorxuya ddlr. Ancaq Hadi z irkin mqsdini hyata keirmmi mr sona
.yetdi v onun lm xbri Mdind sevinc v frh ruhiyysi yaratd

srlrl slam ad altnda mslmanlara hakim ksilmi mvi v Abbasi xlifli z hakimiyyt
dayaqlarn mhkmiltmk v camaat arasnda nfuzlarn artrmaq n qlblr mnvi nfuz
tabp camaatn yannda etimadlarn dorultmaq fikrind idilr ki, blk bu yolla
mslmanlar onlarn hakimiyytini sidq rkdn qbul edib onlara itat etmyi zlrin ri bir
.vzif bilsinlr

Bu msl Abbasi xlifli arasında hamdan ox Harun r-Ridin dvrnd zn gstrmidir.
Hkumt dairsinin bu qdr geniliyi v hminin, imkanlarnn ox olmasna baxmayaraq,
qlblrin hl d, mam Museyi-Kazim leyhisslamla olmasn biln Harun bu msldn ox
narahat olur v o Hzrtin mnvi nfuzunun azalmas n gizli hiyllrini i salrd. "Camaat

z xms-zkatn gizli kild Musa ibn Cfr leyhisslama verir v bu hrkt il hqiqtd onun xlif olduunu rsmiyyl tanm Abbasi hkumtini is qeyri-qanuni hkumt bilir" - xbrinin hr .gn Haruna atdrimas onun n dzlmz idi

mvi xliflri (Maviy v digr bir-iki xlif istisna olmaqla) dini alimlrl bir o qdr d, laq saxlamr, onlarn iin qarmrdlar. Onlar ancaq lkdaxili qiyamlar yatrtaq, xarici qlblr ld etmk, lknin maliyy ilrini tnzimlmk v bu kimi siyasi ilr nzart edir, slam alimlrin (adtn) bal-bana buraxrdlar. Buna gr d, onlarn hkumtinin dini chti olmamdr. Ancaq el ki mvi slalsi z yerini Abbasi slalsi il vz etdi, msl tamamil dyidi. Hkumt zn dini cht ksb edir, mzhbi amillrdn hkumtin xeyrin istifad etmk siyasti v zn dindar kimi gstrmk, dini alimlrl laq saxlamaq xsusn, ilkin Abbasi xliflrinin dvrnd adt halna evrilir. Bunun sbbi o idi ki, Abbasi xliflri siyasi rhbr olmaqla yana camaatn hrmtini qazanmaq n hm d zlrimi din adam kimi tantdrmaq istyirdilr. Mhz bu sbb gr Osmanl imperiyas kimi qeyri-rb hkumtlr ri
"...cht dadqlar n digr hkumtlrdn ox yaamlar

Abbasi xliflri arasnda Harun qdr bu msly diqqt yetirn v istifad edn olmamdr. O alrd ki,btn hrkt v ilrin dini rng versin. Harun btn cinayt v yyalqlarnn stn din ad il .rtr, hrni bir bhan il rit rivsin daxil edirdi

Harun z hakimiyyti dvrnd hesab edirdi ki, mam Museyi-Kazim () byk var-dvlt sahib olub z trafna mxalif qvvli toplayacaq. halinin byk hisssinin z xms v zakatlarn mama () verdiklriini xlif ox yax bilirdi. Bu sbdn, Harun Mdiny sfri zaman mam Kazimi () hbs etmk qrarna glir. Mdin valisin taprld ki, mam () Bsry gndrilib orada hbs olunsun. Bir il Bsr zindannda qald mddt mam () Bsr valisini z xlaq v mnviyyat il o qdr tsirlndirmidi ki, vali xlifnin mam () ldrmk mrin qar xd. Bundan sonra xlifnin tapr il mam Kazimi () Badada aparb burada hbsd saxladlar. Zindann risi Bsr valisi kimi mamm () mnviyyatnn tsirin drk, xlifdn onu baqa zindana krlmsini xahi etdi. Zindanlarn dyiilmsinin sbbi bundan ibart idi ki, Harun zindan qarovulularndan mam () ldrmlrini tlb etdikd onlarn he biri bu ii grmy raz olmurdu. nc zindann sahibi Sind (I.) mam () zhrlmy raz oldu v hicri .183-c ild 55 yanda mam Musa ibn Cfr Kazim () hadt atd

Harun yalan ahid gtirmkl ald ki, mamm () zindanda z cli il ldyn isbat etsin v bu hiyl il d hm zn brat qazansn, hm d mamm () trfdarlarlnn syannn qarsn alsn. Lakin onun bu hiysi ba tutmad v nhayt Harunun qohumlarndan olan Sleymann chdlri ntcsind Badadda syan ba verdi ki, bu da mamm () mthhr csdinin gizlinc dfn ed bilmlrin, elc d Harunun znn d zadarlara qoularaq dfn mrasimind itirak etmk mcburiyytind qalmasna sbb oldu. Nhayt, mamm () xalqn matm v zas altnda raqda Kazimeynd torpaa taprld. O hzrtin mzar bu gn d mslmanlarn .ziyartgahdr

**ARANNEWS" b hznl, mam Museyi-Kazimin () hadt yetidiyi gnd dnya"
.mslmanlarna basal verir**